

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Norske banker og kredittforetak

Likviditet og soliditet

4. kvartal 2019

DATO:
27.03.2020

Innhold

1 HOVEDINNTRYKK	3
2 LIKVIDITETSRISIKO	4
2.1 Situasjonen i penge- og kapitalmarkedene	4
2.2 Likviditetsreserven (LCR).....	4
3 SOLIDITET	8
3.1 Kapitaldekning	8
3.2 Uvektet kjernekapitalandel	10

1 Hovedinntrykk

Norske banker hadde god tilgang på både kort og lang finansiering i fjerde kvartal 2019. Risikopåslagene på obligasjonsfinansiering sank gjennom 2019. Uroen rundt COVID-19 har ført til markert økning i risikopåslagene fra utgangen av februar.

Likviditetsreserven (LCR) for bankene var samlet sett 150 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2019. Ved utgangen av fjerde kvartal oppfylte alle banker og kredittforetak minstekravene til LCR, både samlet, i norske kroner og i andre signifikante valutaer.

Andelen stabil finansiering (NSFR) for bankene samlet sett var 119 prosent. Ved utgangen av fjerde kvartal var NSFR i euro 514 prosent, og var dermed på det høyeste nivået siden rapporteringen av NSFR ble innført i 2014.

Ved utgangen av fjerde kvartal 2019 var bankenes samlede rene kjernekapitaldekning 17,9 prosent, opp 1,7 prosentpoeng fra samme tidspunkt året før. Økningen skyldes hovedsakelig forskriftsendringer som følge av innlemmelsen av EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) i EØS-avtalen. Uten forskriftsendringene ville bankenes rene kjernekapitaldekning ved utgangen av 2019 vært 16,4 prosent. Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) var 8,0 prosent, som er marginalt høyere enn ved utgangen av 2018. Uvektet ren kjernekapitalandel (ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital) var 8,2 prosent, ned 0,2 prosentpoeng siste år.

BRABank oppfylte ikke det samlede kapitalkravet ved utgangen av fjerde kvartal 2019.

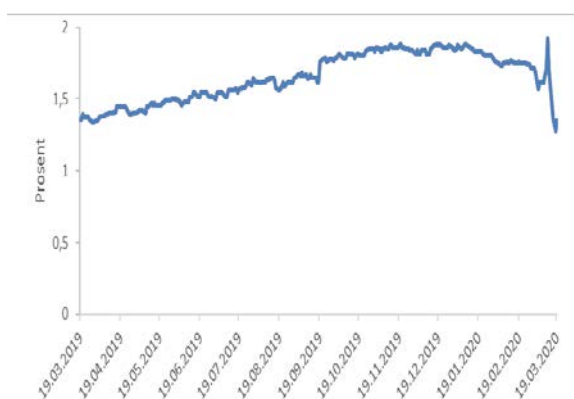
Alle tall pr. 31.12.2019 er fra foretakenes ordinære rapportering til Finanstilsynet, fra januar/februar 2020. Eventuelle senere beslutninger om endringer i foretakenes disponering av overskudd er dermed ikke hensyntatt i tallene.

2 Likviditetsrisiko

2.1 Situasjonen i penge- og kapitalmarkedene

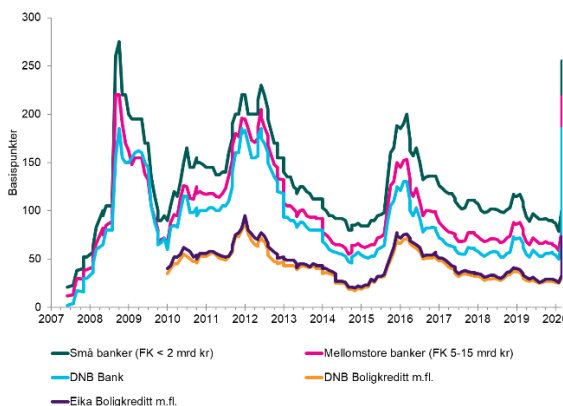
- Norske banker og kredittforetak hadde generelt god tilgang på finansiering i fjerde kvartal 2019.
- Pengemarkedsrenten, målt ved 3 måneders NIBOR, økte med 7 basispunkter i løpet av fjerde kvartal 2019. Etter utgangen av kvartalet falt pengemarkedsrenten svakt til utgangen av februar. De siste ukene har lavere styringsrente og tilførsel av likviditet fra Norges Bank bidratt til et markert fall i pengemarkedsrenten.
- Risikopåslagene på obligasjonsfinansiering avtok gjennom 2019 og i begynnelsen av 2020. Fra utgangen av februar har uroen rundt COVID-19 gitt kraftig økte risikopåslag, se figur 2.2. Oljeprisen er også halvert siden midten av februar til under 30 USD per fat, både som følge av COVID-19 og manglende enighet om produksjonskutt i OPEC+. Det er betydelig grad av usikkerhet i markedet knyttet til den videre utviklingen.

Figur 2.1 Pengemarkedsrente (3 mnd. NIBOR) t.o.m. 19.3.2020

Kilde: Oslo Børs

Figur 2.2 Indikative påslag for seniorobligasjoner og OMF, 5 år mot 3 mnd. NIBOR. T.o.m. uke 11 2020.

Kilde: DNB Markets

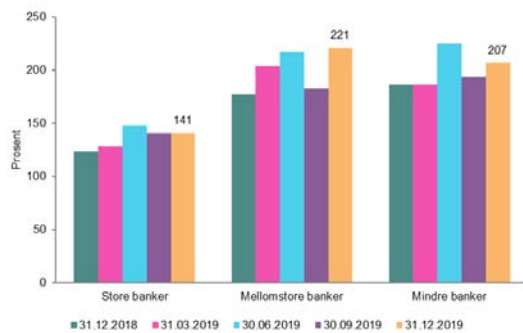
2.2 Likviditetsreserven (LCR)

Total-LCR

- Ved utgangen av fjerde kvartal 2019 oppfylte alle bankene og kredittforetakene minstekravet til total-LCR.
- Samlet sett for bankene var total-LCR 150 prosent ved utgangen av fjerde kvartal. Nivået er omtrent uendret fra kvartalet før med en nedgang på et halvt prosentpoeng.

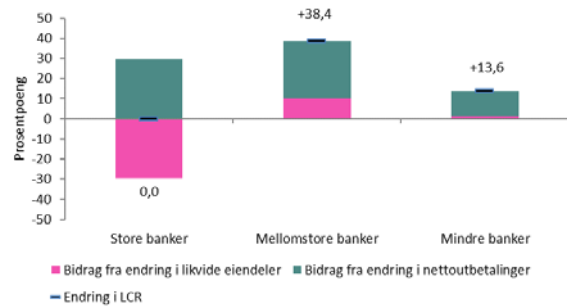
- Total-LCR økte for mindre og mellomstore banker i fjerde kvartal 2019, mens verdien var uendret for gruppen av store banker, se figur 2.3. Økningen i total-LCR for gruppene av mindre og mellomstore banker skyldes i hovedsak reduserte nettoutbetalinger, se figur 2.4.

Figur 2.3: Total-LCR, vektet gj.snitt.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4: Endring i total-LCR i siste kvartal, dekomponert

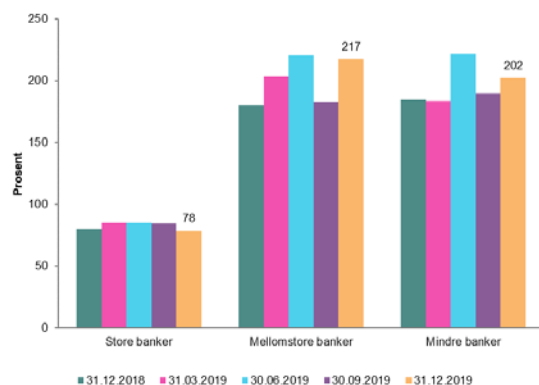

Kilde: Finanstilsynet

LCR i norske kroner og andre signifikante valutaer

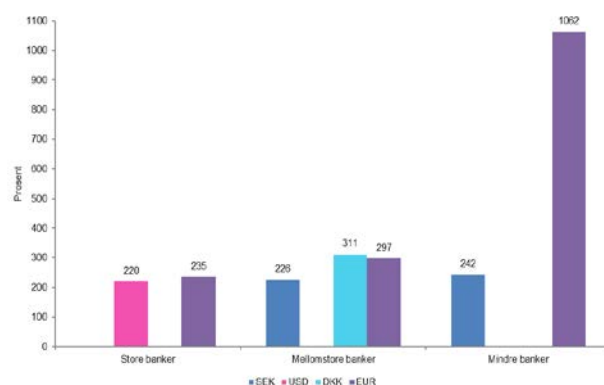
- Alle foretak som er omfattet av minstekravet til LCR i NOK og andre signifikante valutaer, oppfylte disse ved utgangen av fjerde kvartal 2019.
- LCR i NOK var 97 prosent for bankene samlet sett, en nedgang på 2 prosentpoeng fra fjerde kvartal 2018. Nedgangen drives av gruppen av store banker, mens nivået for mindre og mellomstore banker var høyere ved utgangen av fjerde kvartal 2019 enn ved utgangen av fjerde kvartal 2018, se figur 2.5.
- For øvrige signifikante valutaer er LCR godt over minstekravet for alle de tre gruppene, se figur 2.6.

Figur 2.5: NOK-LCR, vektet gj.snitt

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.6: LCR i andre signifikante valutaer enn NOK, 31.12.2019

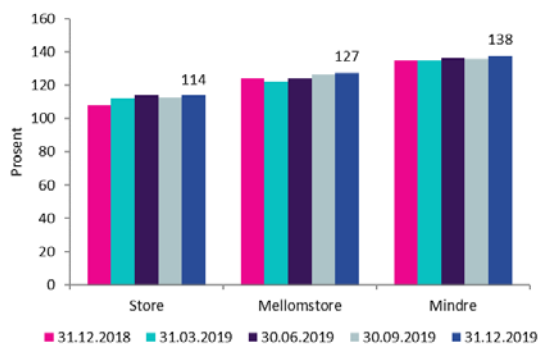
Kilde: Finanstilsynet

Stabil finansiering

Total-NSFR

- NSFR (andelen stabil finansiering) for bankene samlet sett har holdt seg på et stabilt nivå de siste kvartalene, og var ved utgangen av fjerde kvartal 119 prosent.
- NSFR økte fra forrige kvartal for både mindre, mellomstore og store banker, se figur 2.7.
- I endringene av CRR/ CRD IV (CRR 2 / CRD V) som ble vedtatt av Europaparlamentet og Rådet i mai 2019 inngår et bindende minstekrav for NSFR på 100 prosent. Foreløpig er ikke minstekravet vedtatt innført i Norge.
- Ved utgangen av fjerde kvartal 2019 hadde alle bankene og kredittforetakene en NSFR over 100 prosent.

Figur 2.7: Total NSFR, vektet gjennomsnitt

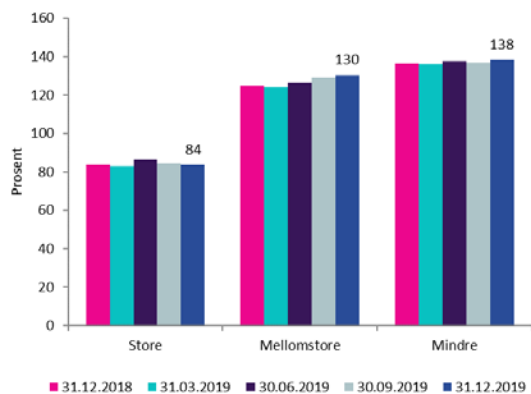

Kilde: Finanstilsynet

NSFR i norske kroner og andre signifikante valutaer

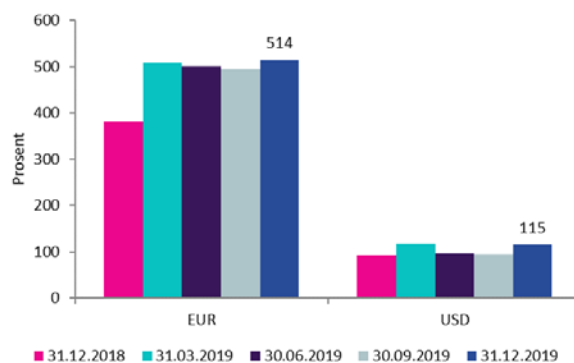
- Ved utgangen av fjerde kvartal 2019 var NSFR i norske kroner 100 prosent for bankene samlet sett.
- For gruppen av mindre og mellomstore banker har NSFR økt med ett prosentpoeng, samtidig som NSFR for gruppen av store banker er redusert med ett prosentpoeng fra forrige kvartal, se figur 2.8. Samlet sett har NSFR i norske kroner ligget stabilt rundt 100 helt siden 2014.
- Ved utgangen av fjerde kvartal har 13 banker euro som signifikant valuta. Det vektete gjennomsnittet av NSFR i euro for disse bankene samlet var 514 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2019, se figur 2.9. Dette er det høyeste nivået siden rapporteringen ble innført i 2014.

Figur 2.8: NSFR i NOK, vektet gj.snitt

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.9: NSFR i EUR og USD

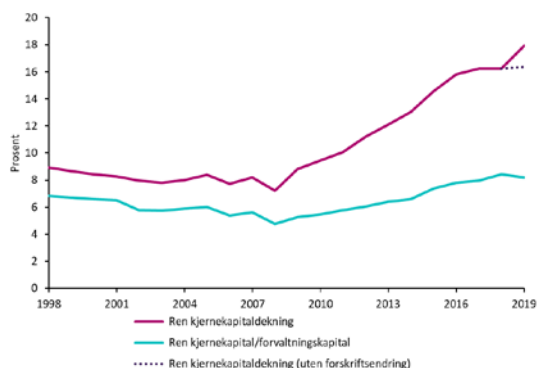
Kilde: Finanstilsynet

3 Soliditet

3.1 Kapitaldekning

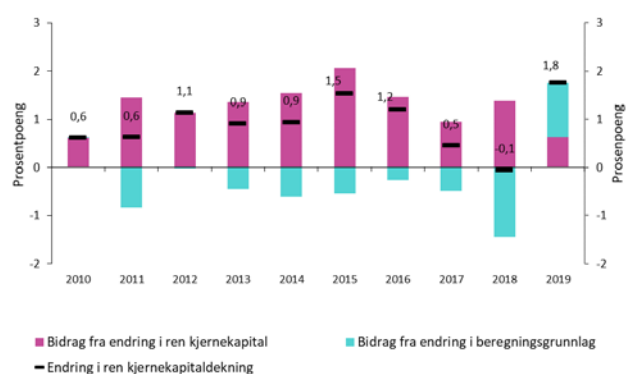
- Alle banker og kredittforetak, med unntak av BRABank ASA, oppfylte det samlede kapitalkravet ved utgangen av fjerde kvartal 2019.
- Bankenes samlede rene kjernekapitaldekning, beregnet som vektet gjennomsnitt, var 17,9 prosent ved utgangen fjerde kvartal 2019, se figur 3.1. Dette tilsvarer en økning på 1,7 prosentpoeng både fra utgangen av forrige kvartal og utgangen av 2018. Økningen i ren kjernekapitaldekning skyldes hovedsakelig endringer av norske kapitalkrav som følge av at EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) ble innlemmet i EØS-avtalen. Regelverket ble satt i kraft med virkning fra 31. desember 2019, og medførte at Basel 1-gulvet ble opphevet og bankenes kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter ble redusert ("SMB-rabatten"). Dette har resultert i en betydelig reduksjon i bankenes risikovektede beregningsgrunnlag, se figur 3.2 og 3.3. Uten forskriftsendringene ville bankenes rene kjernekapitaldekning ved utgangen av 2019 vært 16,4 prosent.

Figur 3.1 Ren kjernekapitaldekning og uvektet ren kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.2 Endringer i ren kjernekapitaldekning i samtlige banker/bankkonsern (dekomponert)

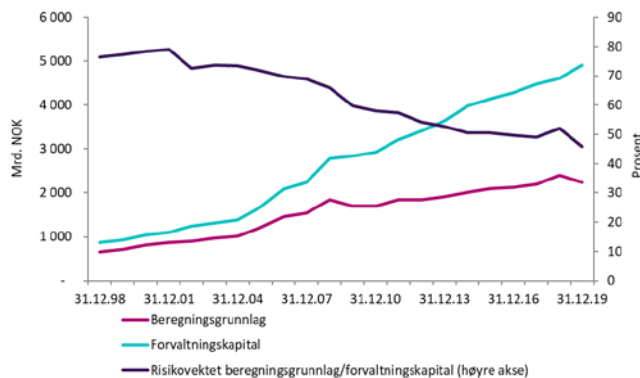
Kilde: Finanstilsynet

- Uvektet ren kjernekapitalandel (ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital) var på 8,2 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2019, opp 0,2 prosentpoeng fra utgangen av forrige kvartal og ned 0,2 prosentpoeng fra samme tidspunkt året før.
- For gruppene av store og mellomstore banker var økningen i ren kjernekapitaldekning på henholdsvis 1,8 og 1,7 prosentpoeng fra utgangen av 2018, se figur 3.4. Mindre banker hadde noe lavere endring, rundt 1,3 prosentpoeng. Forskriftsendringene som følge av innlemmelsen av CRR/CRD IV i EØS-avtalen medførte isolert sett en økning i ren kjernekapitaldekning på omtrent 0,7 prosentpoeng for både mindre og mellomstore banker, mens de for store banker medførte en økning på 2,0 prosentpoeng. Effekten var betydelig sterkere for store banker som følge av bortfallet av Basel 1-gulvet, som kun

påvirket banker som benytter IRB-metoden til beregning av kapitalkrav. Totalt for alle bankene medførte forskriftsendringene en økning i ren kjernekapitaldekning på i underkant av 1,6 prosentpoeng.

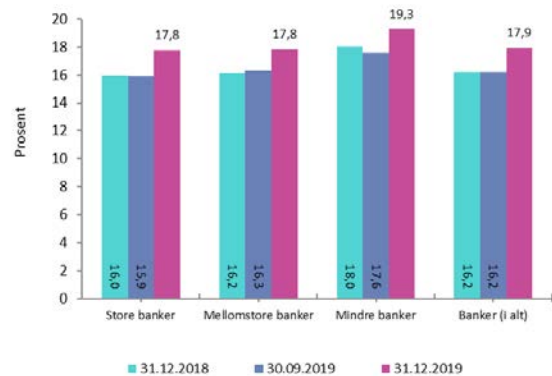
- For bankene som benytter standardmetoden var effekten av forskriftsendringene en økning i ren kjernekapitaldekning på 0,6 prosentpoeng. Tilsvarende effekt for IRB-bankene var 2,0 prosentpoeng.
- Alle de syv største bankene økte sin rene kjernekapitaldekning i fjerde kvartal 2019, se figur 3.5.
- Kredittforetakenes¹ samlede rene kjernekapitaldekning var på 23,6 prosent, opp henholdsvis 5,0 og 6,2 prosentpoeng fra utgangen av 2018 og utgangen av forrige kvartal. Økningen fra forrige kvartal skyldes primært bortfall av Basel 1-gulvet.
- Kommunalbanken, som anses som et systemviktig foretak, hadde en ren kjernekapitaldekning på 18,0 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2019. Dette tilsvarer en økning på 0,5 prosentpoeng fra samme tidspunkt året før og en økning på 0,7 prosentpoeng fra utgangen av forrige kvartal.

Figur 3.3: Risikovektet beregningsgrunnlag og forvaltningskapital i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

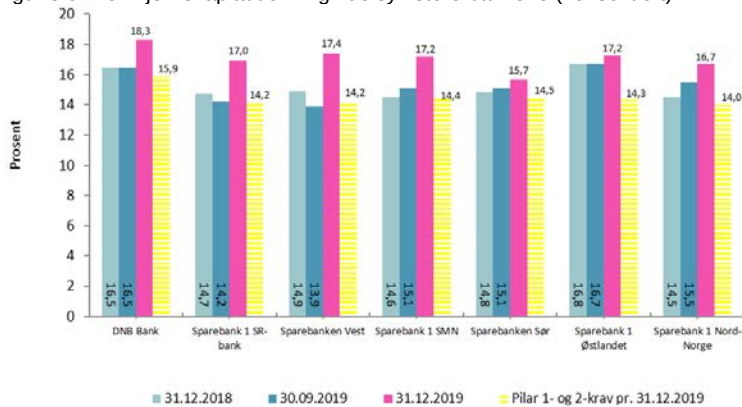
Figur 3.4: Ren kjernekapitaldekning i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

¹ Samtlige kredittforetak på solonivå.

Figur 3.5: Ren kjernekapitaldekning i de syv store bankene (konsolidert)

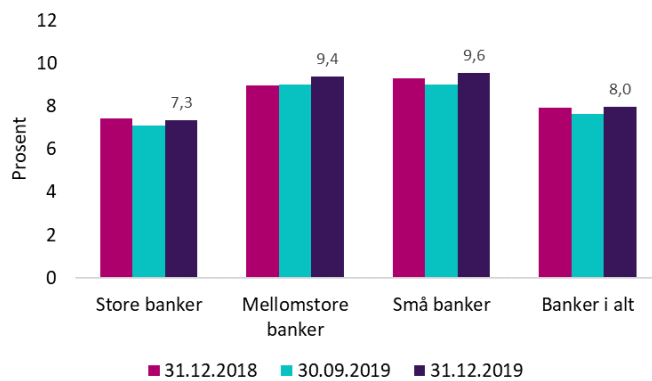

Kilde: Finanstilsynet

3.2 Uvektet kjernekapitalandel

- Uvektet kjernekapitalandel var på 8,0 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2019, opp fra henholdsvis 7,7 og 7,9 prosent ved utgangen av forrige kvartal og utgangen av fjerde kvartal 2018.
- Alle banker og kredittforetak oppfylte kravet til uvektet kjernekapitalandel.

Figur 3.6: Uvektet kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet